

دوشنبه ۲۵ فروردین ۱۴۰۴

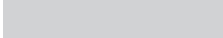
شماره ۴۳۸۶

FARHIKHTEGANDAILY.COM

FARHIKHTEGANONLINE

رئیس دانشکدگان حکمرانی، دولت و نظام اداری درگفت‌وگو با «فرهیختگان» خبر داد

تأسیس اندیشکدهٔ حکمرانی دانشگاه آزاد در بهار ۱۴۰۴

سارا طاهری

خبرنگارگروه دانشگاه

یکی از تحولات دانشگاه آزاد در یک سال اخیر، بحث تحول نظام دانشی است. پیش از این، بیشتر توجه مسئولان دانشگاه به «انسجام و پیوستگی ساختار اداری» معطوف بود و تمام اختیارات و حوزه تصمیم‌گیری‌ها مشخص بود. اما در حوزه دانشی دانشگاه آزاد، ضعف بزرگی وجود داشت و تصمیم‌گیرنده اول و آخر رشته‌ها، مدیران واحدها بودند؛ همین ضعف باعث می‌شد که به‌طور مثال مدیر گروه رشته‌ای خاص در یکی از واحدهای دانشگاه، برنامه‌های جداگانه خود را برای تصویب به شورای گسترش ارسال کند و در مقابل، واحدی دیگر نیز کار مشابهی را به شورای گسترش می‌فرستاد و هیچ نظارتی بر این مسئله وجود نداشت. بنابراین، مسئولان دانشگاه تصمیم گرفتند به نظام دانشی دانشگاه نیز مانند نظام اداری و چارت سازمانی آن سامان دهند که نتیجه آن، ابلاغ نظام‌نامه دانشی جدید دانشگاه آزاد توسط دکتر طهرانچی در سال گذشته بود. نظام‌نامه‌ای که کمتر از یک ماه پیش نیز باآزایی و نظام‌نامه جدیدتر نیز به واحدهای دانشگاهی ابلاغ شد. یکی از دانشکدگانی که ذیل این نظام دانشی شکل گرفته است، دانشکدگان حکمرانی، دولت و نظام اداری ذیل معاونت علوم انسانی و هنر دانشگاه است که ریاست آن بر عهده مهدی مشفق است. در این گزارش، در گفت‌وگو با مشفق به جزئیات تغییرات نظام‌نامه جدید دانشی دانشگاه و اهداف و مأموریت‌های این دانشکده پرداخته‌ایم.

مهدی مشفق، رئیس دانشکدگان حکمرانی، دولت و نظام اداری درباره نظام‌نامه جدید دانشی دانشگاه آزاد گفت: «دانشگاه آزاد در سیر رشد و پیشرفتی که پشت سر گذاشته، در دوره جدید خود، بحث توجه به جامعه، کارآفرینی، ایجاد شغل، ارتباط با جامعه، ارتباط با صنعت و... را جزو اولویتهای خود قرار داده است. در همین راستا، نظام دانشی دانشگاه در دو سال گذشته مورد بازنگری قرار گرفته و نسخه نهایی و جدید آن کمتر از یک ماه پیش توسط دکتر طهرانچی ابلاغ شده است.»

او در ادامه افزود: «اگر بخواهم به شکل خلاصه نظام دانشی را تشریح کنم، باید بگویم برای دانشگاه در نظام جدید، یک رسالت تعریف شده است؛ این رسالت تولید علم و کار علمی بوده که بر عهده گروه‌های علمی دانشگاه است. در سطح واحد دانشگاهی، گروه علمی و در سطح استان، گروه استانی داریم؛ در سطح کشور نیز که همان سازمان مرکزی است، گروه کشوری وجود دارد که سیاست‌گذاری بحث‌های محتوای علمی دوره‌های آموزشی توسط آن‌ها بررسی می‌شود.»

او با ذکر مثالی توضیح داد: «به‌عنوان مثال، اگر ما گروه مدیریت بازرگانی داشته باشیم، در سطح واحد، مدیریت بازرگانی و در سطح استان نیز گروه استانی مدیریت بازرگانی و همچنین یک گروه کشوری مدیریت داریم.

در این گروه‌ها، عنوان درس‌هایی که باید ارائه شود، نوع کلاس‌ها و جذب هیئت علمی بررسی و انجام می‌شود.»

مشفق ادامه داد: «معادل این کار، در فضای علمی دانشگاه، یک مأموریت برای اعضای هیئت علمی در نظر گرفته شده است و آن مأموریت، بحث کار پژوهشی، ارتباط با جامعه و به معنای دیگر، جامعه‌گرایی است. معادل آن این است که در سطح واحدها، دانشکده‌های موضوعی، در سطح استان، برنامه علمی هر رشته و در سطح دانشگاه نیز، دانشکدگان حضور دارند.» رئیس دانشکدگان حکمرانی، دولت و نظام اداری اظهار کرد: «به‌طور مثال، دانشکدگان کسب و کار ترکیبی از حوزه اقتصاد و مدیریت بخش

خصوصی است؛ یا دانشکدگان حکمرانی، دولت و نظام اداری را داریم که بحث‌هایی حول محور نظام اداری کشور و حکمرانی قضایی، سیاسی، اقتصادی در آن مطرح می‌شود؛ در مثالی دیگر باید گفت مثلاً دانشکدگان ارتباطات، حمل و نقل و لجستیک ترکیبی از ساختمان، راه و عمران و حمل و نقل است که در نظام دانشی سابق تحت عنوان دانشکده حمل و نقل از آن یاد می‌شد.»

رئیس دانشکدگان حکمرانی، دولت و نظام اداری سخنان خود را تکمیل کرد: «به‌طور کلی باید گفت در نظام دانشی جدید یک رسالت داریم که گروه‌های علمی آن را انجام می‌دهند؛ یک مأموریت داشته که در سطح کشور، دانشکدگان و در سطح واحد، دانشکده‌های موضوعی آن را انجام می‌دهند و کار اصلی آن، انجام پژوهش‌های کاربردی برای جامعه است تا مشکلات جامعه را حل و نیازهای جامعه را بر آورده کند.»

مشفق در خصوص نظام‌نامه باآزایی نظام دانشی دانشگاه آزاد و نحوه تغییر مأموریت‌های دانشکدگان در این نظام‌نامه توضیح داد: «پیش از این، دانشکده‌ها ما ترکیبی از چند گروه بود، مثل دانشکده علوم انسانی که گروه مدیریت، اقتصاد و حقوق را در بر سر می‌گرفت؛ اما در نظام‌نامه دانشی جدید، دانشکده‌های علوم انسانی یا علوم فنی نخواهیم داشت، بلکه صرفاً دانشکدگان موضوعی داریم.»

او بیان کرد: «به‌طور مثال، دانشکده موضوعی کسب و کار یا حکمرانی قضایی را خواهیم داشت؛ مثلاً اگر قوه قضاییه در حوزه تحول و باآزایی نیاز به یک سری مسائل داشته باشد، یکی از واحدهای ما که از نظر رشته حقوقی کارکرد بهتری دارد، مأموریت انجام کار با همراهی قوه قضاییه را بر عهده می‌گیرد. یا به‌طور مثال، دانشکده کسب و کار راه‌اندازی می‌شود که این دانشکده به همراه اتاق‌های بازرگانی اقداماتی را برای این اتاق‌ها انجام می‌دهد. بنابراین مأموریت دانشکدگان جدید ما، تقریباً نسخه کامل شده مفهومی است که در گذشته تحت عنوان ارتباط با صنعت یا ارتباط با جامعه از آن یاد می‌شد؛ الان این موضوع تقویت شده و مأموریت اصلی این دانشکده‌ها، حل مسائل و چالش‌های موجود در جامعه و انجام پژوهش‌های کاربردی است.»

نظام اداری وسازمان‌های دولتی عرصهٔ عمل دانشکدگان حکمرانی

رئیس دانشکدگان حکمرانی، دولت و نظام اداری در مورد اهداف و مسیر حرکتی این دانشکده بیان کرد: «یکی از رشته‌های مهم و فراگیر که در دانشگاه آزاد وجود دارد، رشته مدیریت دولتی است. عرصه عمل رشته مدیریت دولتی، نظام اداری و سازمان‌های دولتی، وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی و حکمرانی به معنای عام است. بنا داریم در این دانشکده، با محوریت رشته مدیریت دولتی و همچنین کمک گرفتن از برخی رشته‌های عمومی مثل حقوق عمومی (که کار آن مرتبط با نظام اداری بوده و بر روی حقوق اداری متمرکز است)، به بحث‌ها و مسائلی بپردازیم که به وسیله آن‌ها می‌توان به نظام اداری کشور کمک کرد.»

او اضافه کرد: «در واقع در پژوهش‌ها، پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها، بحث‌ها و چالش‌هایی که در نظام اداری کشور وجود دارد، مثل موضوعات استخدامی، عدالت در استخدام، بحث بهره‌وری، موضوعاتی مثل باظراحی ساختارهای سازمانی با هدف چابک‌سازی و... بررسی می‌شود.»

مشفق بیان کرد: «یکی از بخش‌هایی که به وسیله آن می‌توانیم به دولت

رئیس دانشکدگان حکمرانی، دولت و نظام اداری درگفت‌وگو با «فرهیختگان» خبر داد

کمک کنیم، دانشکدگان فصل نظام اداری برنامه هفتم است که اجرای آن از امسال آغاز شد. در این رابطه، ما با سازمان‌هایی که دولت در آن متولی است، مثل سازمان اداره استخدامی، سازمان برنامه و بودجه، مرکز آموزشی مدیریت دولتی همکاری خواهیم داشت تا پژوهش‌های مشترک انجام داده و همچنین کمک کنیم که دانشجویان ما در عرصه اجرایی این دستگاه‌ها تجربه کسب کنند.»

رئیس دانشکدگان حکمرانی، دولت و نظام اداری درباره میزان مشارکت اعضای هیئت علمی و همچنین اقدامات انجام‌شده در طرح عرصه و پایه در این دانشکده گفت: «ترکیبی که الان ایجاد شده، بحث عرصه و پایه است. مثلاً در نظام اداری، پایه ما گروه‌های مدیریت بوده و عرصه آن نظام اداری کشور است که شامل دستگاه‌ها، وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی می‌شود.»

۱۳ دانشکدهٔ موضوعی در حال شکل‌گیری است

او بیان این که در حال حاضر حدود دو میلیون و ۵۰۰ هزار کارمند و ۴۰ دستگاه مادر داریم، تصریح کرد: «همچنین به‌طور کلی حدود ۱۱۲ دستگاه ذیل دستگاه مادر کار می‌کنند که این دستگاه‌ها نیازمند مشارکت هستند. اما در خصوص آنچه تاکنون در عمل اتفاق افتاده باید گفت در کل کشور ۱۳ دانشکده موضوعی تأسیس شده است. هدف‌گذاری ما این است که در مهرماه سال ۱۴۰۴ این دانشکده‌ها شکل گیرند. اما همان‌گونه که گفته شد، الان ۱۳ دانشکده موضوعی در برخی از واحدهای دانشگاهی تهران، تبریز، اسفهان، البرز و... در حال شکل‌گیری بوده و ما درصد تعیین رئیس برای این دانشکده‌ها هستیم. به محض اینکه برنامه علمی این دانشکده‌ها تنظیم شد، وارد بحث اجرایی آن‌ها خواهیم شد.»

او اظهار کرد: «بنابراین تاکنون ۱۳ دانشکده موضوعی تأسیس شده، اما در حال بررسی سایر واحدها نیز هستیم تا بر اساس ظرفیت آن شهر و استان و همچنین با توجه به نیاز نظام اداری یا دولتی آن‌ها، دانشکده‌های موضوعی دیگری را نیز راه‌اندازی کنیم.»

مشفق در خصوص حوزه‌های دانشکده‌های موضوعی نیز توضیح داد:

«جدی‌ترین حوزه، حوزه حکمرانی قضایی است. در حال بررسی یکی

از دستگاه‌ها هستیم تا به حوزه حکمرانی سلامت نیز بپردازیم. حدود ۴

دانشکده موضوعی دیگر نیز در زمینه موضوع کلان مدیریت دولتی تمرکز خواهد کرد تا در حوزه جذب، استخدام و نیروی انسانی فعال شوند.»

تأسیس اندیشکده حکمرانی در بهار ۱۴۰۴

رئیس دانشکدگان حکمرانی، دولت و نظام اداری در مورد تغییر سرفصل دروس در نظام دانشی جدید گفت: «موضوع بازنگری درس‌ها بر عهده گروه‌های دانشی است. در آینده باید بین دانشکده‌های موضوعی، دانشکدگان و گروه‌ها به اصطلاح رفت و برگشت‌هایی صورت گیرد تا درس‌ها به روز شوند.»

او در پایان گفت: «یکی از برنامه‌های ما، تأسیس اندیشکده حکمرانی است تا از تجربه دولتمردان و کسانی که سابقه اجرایی جدی در دولت دارند، در دانشگاه استفاده کنیم. در حال حاضر جمع کثیری از مدیران، وزرا و رؤسای سازمان‌ها (که در دولت‌های مختلف حضور داشتند) در کشور حضور دارند. قرار است تجربیات این افراد را در قالب اندیشکده حکمرانی منتقل و کار مشترک با آن‌ها انجام دهیم. اگر مقدمات فراهم شود، در ماه فروردین یا اردیبهشت اندیشکده حکمرانی تأسیس می‌شود.»

رئیس مرکز توانمندسازی و توسعهٔ فکری دانشگاه آزاد درگفت‌وگو با «فرهیختگان»:

سامانهٔ «مشکات» پنجره‌ای به سوی آموزش‌های بدون مرزاست

کرد: «آموزش‌های برون سازمانی و درآمزا، در سوی دیگر، دانشگاه را از حصار سنتی خود خارج می‌کند. مثلاً دوره‌های تخصصی مانند «مدیریت نوآوری در کسب و کار‌های دیجیتال» یا «فناوری‌های سبزر در صنعت»، هم برای صنایع جذاب‌اند، هم درآمذزایی پایدار ایجاد می‌کنند.»

«مشکات»

پنجره‌ای به سوی آموزش‌های بدون مرزاست

قدیری اظهار کرد: «مدارس مراکز آموزش‌های کوتاه‌مدت دانشگاه با برگزاری دوره‌های مورد نیاز مخاطبان در مراکز مذکور و مدارس عالی مهارت با رویکرد «یادگیری همراه با تولید»، فارغ‌التحصیلانی تربیت می‌کنند که یا جذب بازار کار می‌شوند یا خود خالق فرصت‌های شغلی جدید خواهند بود. در سنوسی دیگر این پیرستار سامانه «مشکات»، پنجره‌ای به سوی آموزش‌های بدون مرز است. در این سامانه، یک مدیر صنعتی می‌تواند دوره «رهبری تحول دیجیتال» را بگذراند، یک معلم مدرسه مهارت‌های تدریس خلاقانه بیاموزد، یا یک دانشجو گواهینامه بین‌المللی «هرش مصنوعی کاربردی» دریافت کند. آموزش‌های الکترونیک مشکات، انعطاف و سرعت را به فرایند یادگیری تزریق کرده است.»

او خاطر‌نشان کرد: «اولویت‌های آینده مرکز توانمندسازی در حوزه آموزش‌های مهارتی، ارتقای تعاملات بین‌المللی برای بهره‌برداری از ظرفیت‌های ایجاد شده، توسعه «همکاری‌های سه جانبه» بین دانشگاه، صنعت و دولت را در دستورکار دارد. راه‌اندازی دوره‌های میان‌مدت با اعتبار دوگانه (آکادمیک - صنعتی)، ایجاد فضاهای آموزشی تخصصی و حرفه‌ای مشترک با شرکت‌های پیشرو و ارتقای سطح فعالیت مدارس عالی مهارتی الگو به «شتاب‌دهنده‌های مهارتی» از برنامه‌های کلان ماست. چشم‌اندازمان دانشگاهی است که هر شهرزندی، در هر مرحله از زندگی، برای ارتقای مهارت‌هایش به آن مراجعه کند.»

راه‌اندازی طرح‌های نوآورانه برای رشد استعدادهای دانش‌پذیران

رئیس مرکز توانمندسازی و توسعه‌فکری دانشگاه‌آزاد با بیان اینکه تلاش در جهت تبدیل دانایی به توانایی یکی از تانکيدات رئیس دانشگاه آزاد است در خصوص برنامه‌های مرکز توانمندسازی و توسعه‌فکری در این حوزه توضیح داد: «مرکز توانمندسازی دانشگاه در سال جدید با هدف تبدیل دانایی به توانایی و تحقق شعار سال (سر‌مایه‌گذاری برای تولید)، در تلاش است تا با راه‌اندازی طرح‌های نوآورانه، بستری مناسب

برای رشد و شکوفایی استعدادهای دانش‌پذیران فراهم کند. این مرکز با الگو برداری از دانشگاه‌های معتبر جهانی و توجه به نیازهای خاص جامعه و همچنین بومی‌سازی به طراحی و اجرای برنامه‌هایی می‌پردازد که تأثیر مستقیم در توانمندسازی فردی و حرفه‌ای دانش‌پذیران دارد.» او در بخش دیگری از سخنان خود در خصوص محورهای کلیدی فعالیت‌های جدید این مرکز گفت: «بخش از این برنامه‌ها در خصوص مشاوره شغلی است. در راستای ارتقای روحیه کارآفرینی و آمادگی برای ورود به بازار کار، این مرکز مشاوره‌های تخصصی را به دانش‌پذیران ارائه خواهد کرد. این برنامه‌ها شامل شناسایی نقاط قوت، تجربیات عملی و راهنمایی در زمینه انتخاب مسیر شغلی مناسب خواهد بود.»

ایجاد پروژه‌های مشترک بین‌رشته‌ای

او با بیان اینکه ایجاد پروژه‌های مشترک بین‌رشته‌ای از دیگر محورهاست، توضیح داد: «مرکز به دنبال راه‌اندازی پروژه‌هایی است که دانشجویان از رشته‌های مختلف را به همکاری دعوت کند. این طرح‌ها به خلق ایده‌های نوآورانه و تقویت مهارت‌های کار تیمی کمک خواهد کرد و باعث خواهد شد تا دانشجویان یاد بگیرند که چگونه می‌توانند در یک محیط چندرشته‌ای به بهترین شکل ممکن عمل کنند.»

قدیری با اشاره به محور فراهم کردن فضای نوآوری نیز توضیح داد: «طراحی فضاهای کار مشترک و آز‌مایشگاهی با امکانات بروز، فرصتی برای دانشجویان فراهم می‌آورد تا ایده‌های خود را به مرحله اجرا برسانند و با آزمون و خطا یاد بگیرند. ایسن فضاها به‌عنوان شتاب‌دهنده‌های فکری عمل می‌کنند و محیطی خلاقانه و پرورای با تفکر و نوآوری ایجاد می‌کنند.»

رئیس مرکز توانمندسازی و توسعه فکری دانشگاه آزاد در خصوص محور توسعه برنامه‌های مشارکتی با نهادهای غیردولتی و دانشگاه‌های بین‌المللی نیز گفت: «به منظور گسترش دامنه فعالیت‌ها و تبادل تجربیات، مرکز به دنبال برقراری ارتباط بسا نهادهای غیردولتی و دانشگاه‌های بین‌المللی است. این همکاری‌ها زمینه‌ساز پروژه‌های تحقیقی مشترک و تبادل دانشجویان و دانش‌پذیران خواهد بود.»

او در پایان با بیان اینکه تقویت مهارت‌های فردی و اجتماعی از دیگر محورهاست، خاطر‌نشان کرد: «با اجرای کارگاه‌های مهارت‌آموزی در زمینه‌های مختلف، این مرکز بسه دانش‌پذیران کمک می‌کند تا مهارت‌های ارتباطی، مدیریت زمان و حل مسئله را تقویت کنند. این مهارت‌ها به آن‌ها اجازه می‌دهد تا در محیط‌های حرفه‌ای با اطمینان بیشتری عمل کنند.»

